

Beslutningsforslag nr. B 70. Fremsat den 7. december 2004 af Bjarne Laustsen (S), Carsten Hansen (S), Pernille Blach Hansen (S) og Lene Jensen (S)

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af førstehjælp som obligatorisk fag på sygeplejerskeuddannelsen

Folketinget pålægger regeringen i denne folketingssamling at fremsætte de fornødne lovforslag og foretage de fornødne ændringer i admi-

nistrative forskrifter m.v., der sikrer, at førstehjælp bliver et obligatorisk fag på sygeplejerskeuddannelsen.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget skal ses som en påtrængende forbedring af sygeplejerskeuddannelsen, idet det sikrer enhver sygeplejerske teoretisk og praktisk kendskab til førstehjælp som en del af faget akut sygepleje.

Kendskab til førstehjælp redder mennesker med akutte lidelser, hvad enten førstehjælpen gives af førstehjælpskyndige lægfolk eller uddannet sundhedspersonale. Imidlertid står det klart, at man desværre ikke kan tage for givet, at sundhedspersonalet besidder tilstrækkelig viden og træning i førstehjælp på et betryggende niveau.

Forslagsstillerne anser det for at være helt elementært for et velfungerende sundhedsvæsen, at det uddannede personale på alle niveauer kan påbegynde en præliminær behandling af en akut sygdomsramt eller skadet person, hvis liv kan afhænge af en hurtig og korrekt udført førstehjælpsindsats.

På indeværende tidspunkt er førstehjælp i sygeplejerskeuddannelsen en del af faget akut sygepleje, hvilket ikke indebærer nogen garanti for, at der bliver meddelt tilstrækkelige førstehjælpskundskaber. Erfaringen er, at førstehjælpen bliver en kasterbold mellem den teoretiske og den kliniske undervisning. Sygeplejerskernes fremtidige arbejdsgivere på hospitaler, klinikker, plejehjem, i hjemmeplejen m.v. kan ikke have interesse i, at deres ansatte har et utilstrækkeligt og usikkert kendskab til førstehjælp. Forslagsstillerne ønsker på den baggrund at fastlægge kurser i førstehjælp som en del af sygeplejerskeuddannelsen.

Sygeplejestuderendes Landssammenslutning har i 2004 foretaget en undersøgelse på landets 22 sygeplejerskoler. Kun 32 pct. af skolerne oplyser, at førstehjælp er obligatorisk i undervisningen. 9 pct. af skolerne har ikke noget tilbud om førstehjælpsundervisning. 11 sygeplejerskoler udbyder supplerende kurser uden for undervisningen, hvoraf halvdelen af kurserne er brugerbetalt.

Dette antyder, at undervisningen i førstehjælp på de danske sygeplejerskoler er for tilfældig. Førstehjælp er så vigtigt, at det burde være obligatorisk på alle sygeplejerskoler med et 12 timers kursus i grundlæggende førstehjælp allerede i første semester i forbindelse

med undervisningen i anatomi og fysiologi. Kurset skal være uden brugerbetaling, da det skævvrider uddannelsen at overlade noget så vigtigt til den enkelte studerendes økonomiske formåen. Men alt er ikke klaret med et enkelt kursus. Det skal følges op med en kort genopfriskning på 3. og 6. semester og kontinuert, når man er færdiguddannet.

Førstehjælp handler om, hvordan man agerer som den første på et ulykkessted. Det er derfor uforståeligt, at rektorer fra nogle sygeplejerskoler har givet udtryk for, at det ikke nødvendigvis er en sygeplejeopgave at kunne førstehjælp. Det mener forslagsstillerne at det er, og vi vil understrege, at befolkningen i almindelighed med fuld rimelighed kan nære forventninger om, at en sygeplejerske er kvalificeret til at yde akut førstehjælp.

Hertil vil vi tilføje, at så vel sygeplejestuderende i praktik i hjemmeplejen som uddannede sygeplejersker ofte er alene med patienterne i deres egne hjem. Det er ikke rimeligt, at en sygeplejestuderende ikke er i stand til at yde den elementære førstehjælp i form af hjertemassage, vejtrækningshjælp og lign., hvorved kostbare minutter går tabt, inden lægeassistance kan være på stedet.

Dette problem er blevet forelagt indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen i september 2003 og undervisningsminister Ulla Tørnæs i april 2004. Begge udtaler, at forudsætningerne for at kunne førstehjælp er indeholdt i sygeplejerskeuddannelsen. De nævner i flæng fagene anatomi og fysiologi, sygdomslære, akut sygepleje m.v., som påstås at give kompetencer i livreddende førstehjælp.

Forslagsstillerne erfarer, at førstehjælp ikke er nær så højt prioriteret som i andre europæiske lande. Vore nærmeste nabolande, som vi almindeligvis kan sammenligne os med, har et langt større fokus på betydningen af førstehjælp. På sygeplejerskeuddannelsen i Storbritannien indgår f.eks. et obligatorisk kursus i hjertemassage, som skal genopfriskes hvert halve år. Den studerendes fortsatte uddannelse afhænger af, om vedkommende består et sådant kursus, hvad forslags-

stillerne også kan anbefale bliver den fremtidige danske norm i sygeplejerskeuddannelsen.

Som det fremgår af bilag 1, er de danske studieordninger for sygeplejerskeuddannelsen for forskellige, og forslagsstillerne ønsker derfor ensartede krav om førstehjælpskendskab lagt ind i disse studieordninger. Som det ser ud nu, er det kun fem studieordninger, som ikke er godkendt, og resten forventes godkendt i august 2004.

Det er forslagsstillerne hensigt med dette beslutningsforslag at fremme sikkerheden for personer, der får behov for førstehjælp, samt at opkvalificere sygeplejerskerne til et niveau, som stemmer overens med befolkningens forventninger om hurtig, kompetent og kvalificeret hjælp fra det uddannede sundhedspersonale.

Skriftlig fremsættelse

Bjarne Laustsen (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af førstehjælp som obligatorisk fag på sygeplejerskeuddannelsen.

(Beslutningsforslag nr. B 70).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Oversigt over udbredelsen af førstehjælpskurser til sygeplejestuderende

Sygeplejestuderendes Landssammenslutning (SLS) har forespurgt samtlige 22 sygeplejeskoler/CVU'er med sygeplejerskeuddannelse om forekomsten af førstehjælpskurser til studerende pr. 1. maj 2004. Tilbagemeldingerne har givet følgende oplysninger:

Sygeplejeskoler/CVU'er med et obligatorisk og gratis førstehjælpskursus af 6-12 timers/lektioners varighed:

CVU Syd – Sygeplejeskolen i Nykøbing Falster
Sundheds CVU Aalborg
Sygeplejeskolen i Vejle Amt
Vendsyssel Sygeplejeskole

Sygeplejeskoler/CVU'er med tilbud om frivillige førstehjælpskurser af 6-12 timers varighed:

CVU Syd – Sygeplejerskeskolen i Næstved (gratis)
Den Sønderjyske Sygeplejeskole (gratis)
H:S Sygeplejerskeuddannelsen (deltagerafgift 225 kr.)
Sygepleje- og Radiografskolen Københavns Amt (deltagerafgift 65 kr.)
Sygeplejeskolen i Randers (deltagerafgift 450 kr.)

Sygeplejeskoler uden tilbud om førstehjælpskursus til de studerende:

Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole
CVSU-Fyn, Sygeplejerskeuddannelsen i Odense (SLS-/Røde Kors-kursus, deltagerafgift 100 kr.) Amtet er i samarbejde med SLS, ved at starte et frivilligt og gratis tilbud op i Odense
CVSU-Fyn, Sygeplejerskeuddannelsen i Svendborg
Diakonissestiftelsens Sygeplejeskole for H:S (frivilligt kursus arrangeret af SLS/skolen til 225 kr., ellers intet)
Frederiksborg Amts Sygeplejeskole
Ribe Amts Sygeplejeskole (SLS arrangerede før i tiden. Nu ingen SLS-afdeling)
Sygeplejeskolen i Holstebro
Sygeplejeskolen i Silkeborg (studenter-/Røde Kors-kursus, deltagerafgift 100 kr.)
Sygeplejeskolen i Vestsjællands Amt (har tidligere haft)
Sygeplejeskolen i Viborg Amt, afdelingen i Thisted (et kursus arrangeret af SLS, deltagerafgift 100 kr.)
Sygeplejeskolen i Viborg Amt, afdelingen i Viborg (der er startet et gratis kursus i SLS-regi)

Ikke oplyst:

Roskilde Amts Sygeplejeskole
Sygeplejeskolen i Århus